

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátorajajhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Kylltérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félre 5 kor
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszkrétivel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmenték szerint egy négyasöt-
centim. után 8 fill. — Allandó hirdeté-
seknél árkedvesmény.

A nemzetiségi kérdés.

— febr. 28.

Magyarországon mindig aktuális volt a nemzetiségi kérdés, de ezidőszert elmondhatjuk, hogy ez a kérdés, kizárólagosan foglalja le magának a közvélemény egész érdeklődését. Az országházban a nemzetiségi vita folyik, az országban pedig a legizgatottabb megvitatás tárgya a debreczeni merénylet.

Amidőn mi ezzel az életbevágó kérdéssel komolyan foglalkozni kívánunk, előre kell bocsátanunk, hogy a debreczeni katasztrófának megvitatásunkban nem kívánunk helyet adni, mert az a nézetünk, hogy bármily megdöbbentő, bármily szenzációs is ez az esemény, de a komoly politikában tényezőként szerepelteni a legnagyobb igaztalanság volna. Ez az eset lehet román, vagy románok műve, lehet rutén, vagy ruténok műve, de semmi esetre sem a román nemzetiség, vagy rutén nemzetiség műve s amidőn a nemzetiségi kérdéssel foglalkozunk, ki kell zárunk ennek az eseménynek a mérlegelését.

Nemzetiségeket elnyomni még sehol a világon nem sikerült. A nemzetiségi érzés jóval erősebb az emberekben, mint a vallásos érzés és ha mártíromságnak tartják a szenvedést ezért, valóság-gal hőstettnek az önfeláldozást az elsőért. Ahol pedig az emberekben az örömmel történő önfeláldozásig megy a ragaszkodás valamely eszméhez, akkor ezt az eszmét, ha helytelen, lehet józan neveléssel szelidíteni, a helyes irányba terelni, de erőszakos kísérletekkel elnyomni, elpusztítani teljességgel lehetetlen. Sőt minden erőszak a helytelen eszmét még vadabbá, még veszedelmesebbé teszi.

Akik a mostani, egyelőre meghiusult román béketárgyalásokat figyelték, lehetetlen, hogy ne lássák, hogy Tisza Istvánnak is az a jól felfogott hazafias célja, hogy a magyar nemzeti eszme feltétlen megvédése mellett kibékítse a nemzetiségeket, akik a sovinizmus szükségtelen és céltalan tulhajtásai miatt sokat szenvedtek.

Egyáltalában nem jutna eszünkbe sajnálni a nemzetiségeket, ha a magyar sovinizmus a nemzeti-

ségek elnyomásával el tudná érni célját. De mert bebizonyítottan nem tudja és nem is tudhatja, ezért sajnáljuk magunkat, akik szükség nélkül ellenségekké tesszük a nemzetiségeket, akikre pedig mint jó hazafiakra van égető szükségünk.

Felséges ideál a 20 millió magyar vágya, de azon az uton, amelyen a sovinizmus elérni megkísérelte, az soha nem sikerülhet.

Az idegen ajku állampolgár bizonyosan meg fogja tanulni a magyar nyelvet, ha kulturemberré neveljük, ha igényeit, vágyait fejlesztjük, mert látni fogja, hogy a nemzeti nyelv tudása nélkül boldogulni nem tud, ellenben gyűlölettel fog viseltetni ama nyelv iránt, amelyet ráakarnak kényszeríteni, amelyet anyanyelve helyett rá akarnak oktrojálni anélkül, hogy szükségét érezné a nyelv megtanulásának.

Ezért helyes Tisza István politikája, aki a nemzetiségi iskolákat is fejleszteni, a nemzetiségi nyelveket is taníttatni akarja, mert a fődolog, kulturembereket nevelni a nemzetiségekből. Mert a kulturember bizonyosan megtanul magyarul. Ezzel párhuzamosan helyes az is, hogy a magyar fiuk viszont tanulják meg a nemzetiségek nyelvét, hogy az egyelőre kulturátlan néppel érintkezni tudjanak azon a nyelven, amelyet azok megértene.

Csak végig kell olvasni a miniszterelnök beszédét, hogy lássa az ember, miképpen igyekszik a kormány ezen az egyedül célravezető uton a magyar nemzeti államot kiépíteni, megteremtteni a 20 millió érzésben, vágyban, gondolkodásban, a hazai föld iránti ragaszkodásban egyaránt magyar embert.

Olyan helyeken — ugymond a miniszterelnök, — ahol román iskolák vannak, de magyar gyerekek tömegesen járnak, gondoskodik a kormány állami iskolák felállításáról. A tanítói fizetés kiegészítésénél a román tanítók oly elbánásban részesülnek, mint a magyar felekezeti tanítók. A magyar iskolák tanynelve magyar. Ezen nem lehet változtatni. De nem lehet elzárkózni attól, hogy nemzetiségi vidéken, ahol a gyermek nem érti a magyar nyelvet, kisegítőül

a román nyelvet használják. Felkérte nemzetiségi vidékeken élő barátait, hogy érdeklődjenek ez ügyben. A beérkezett jelentések szerint az a meggyőződése, hogy különösen a németiség körében lappang egy idő óta elégedetlenség. Ugy, hogy komolyan kell foglalkozni a kérdéssel, hogy az állami iskolákban teret kell engedni az idegen nyelveknek. Stréber agitátorok pángermán mozgalmat szítanak külföldi pénzen. Ez teljesen céltalanná válik, ha eltűnik az ok: a szigorú, magyar tanítási nyelv. Elmondja, mint dolgoznak a pángermán agitátorok. Az orvoslás könnyű és egyszerű. De nemcsak a németiségről van itt szó, hanem az összes nemzetiségekről. E kérdésben azt az álláspontot foglalta el, hogy a kormány gondoskodni fog arról, hogy olyan állami iskolákban, hová tömegesen járnak a nem magyar anyanyelvű gyerekek, a saját anyanyelvükön oktattassanak. Román vidékeken a román nyelv kisegítő tannyelv-ként alkalmazandó, úgy kell tanítani, mint most a gimnáziumban a görög nyelvet. Sok panasz érkezett az államsegély megvonása miatt is. A sérelmeket megvizsgálja a kormány és eszerint intézkedik. A kormány beleegyezik, hogy nemzetiségi középiskolákat állítsanak fel, az államsegélyt azonban esetről-esetre állapítják meg, annak alapján, hogy szükség van-e a középiskolára, vagy nem? A brádi gimnázium fejlesztéséhez és egy új román gimnázium felállításához hozzájárul a kormány. Lehetlennek tartja, hogy a vallást ne anyanyelven tanítsák. A román vidékeken kötelező a románságra nézve a román nyelv tanulása, a magyaroknak pedig alkalmat adnak a román nyelv elsajátítására. Csak a vak sovinizmus nem akarja ezt előnyösnek látni.

Ime, így nyilatkozik az állam igazi érdekeit belátó kormányelnök.

Ha ehhez meg hozzáteszük, hogy különösen a közigazgatási hatóságoknak a polgárokkal azon nyelven kell érintkezni, amelyet azok megértene, különben soha sem fognak a közigazgatásban mást látni, mint üldöző idegen hatalmasságot, hogy az elsőfoku bíróság is akkor jár el helyesen, ha a féllel annak anyanyelvében beszél, akkor látni fogjuk, hogy az igazi nemzetiségi poli-

tika egyuttal az egyedül helyes nemzeti politika is. Mert ez szeretteti meg a nemzetiséggel a most gyűlölt, uralmon levő nemzetet.

A Hymnusz és a havaji esperes.

A minyevágási eset.

Ünneplik a hazafias tanítót.

— febr. 28.

Két esztendőre nyulik vissza annak az ünneplésnek a története, amelyben most a sztropkói járás hazafias közönsége Oleksák Vazul minyevágási tanítót részesítette.

Két évvel ezelőtt országszerte nagy feltűnést keltett a minyevágási eset, mely abban állott, hogy a minyevágási gör. kath. iskola záróvizsgáján megjelent Zima György havaji gör. kath. esperes-lelkész, egyházkörei tanfelügyelő s a vizsgán élesen összekülönbözött a tanítóval. A vizsgán történelekről aztán különböző hírek jelentek meg és pedig elsősorban a tanító előadása alapján, aki szerint az esperes hazafiatlanul, magyarellenesen viselkedett volna a vizsgán s többek közt megtiltotta a Hymnusz elénekését. Zima György esperes erélyesen tiltakozott e vádak ellen, mire a kultuszminiszterium vizsgálót rendelt el s elrendelte Oleksák ellen is a fegyelmet. Zemplénavármegye közigazgatási bizottsága felírt ezen intézkedés ellen a miniszterhez, azt hangoztatván, hogy a fegyelmek semmi esetre sem lenne üdvös hatása, mert ezzel csak azt érnék el, hogy a jövőben a tanítók óvakodnának jelentést tenni, bármint dolgok fordulnának is elő a vizsgáikon. Mindazonáltal a miniszter ragaszkodott a vizsgálathoz, hogy ennek során tisztáztassék az ügy. Ez a fegyelmi nemrégiben ért véget és pedig a tanítóra nézve nagyon kedvező eredménnyel, amennyiben kitünt, hogy mindenkor a legmagyarabb szellemben végezte népnevelői hivatását s a vizsgán is e miatt jutott összeütközésbe az esperessel.

Sztrapkói tudósítónk most a következőkben ad hírt arról, hogy a járás közönsége a vizsgálat eredményeért minő ünneplésben részesítette a hazafias tanítót:

Mint ismeretes, a kultuszminiszterium fegyelmi vizsgálatot indított Oleksák Vazul minyevágási gör. kath. felekezeti tanító ellen, hogy tisztáztassék azon ügy, mely szerint megvádolta volna az 1912/13. tanévi évszázó vizsgálatot vezető esperes-lelkésszel azzal, hogy a vizsgálatot nem hazafias és magyar szellemben vezette, de megtiltotta volna azt is, hogy a tanító a nö-

A KINETOFON Sátorajajhelyben, a Városi Színházban
márczius hó 1-én 3 előadásban és 2-án 2 előadásban lesz bemutatva.

Nem tévesztendő össze a grammofon-rendszerű utáztatokkal, melyeken egyszerre csak egy hang hallható.
Jegyek előre válthatók Gojdic-nővérek dohánytözsdejében. Telefonszám: 202.

vendékekkel a Himnusz énekeltesse s hogy magyarul imádkozzanak.

A lefolytatott vizsgálat eredménye volt azon lélekemelő ünnepség, melyet a sztrókói járás értelmisége rendezett Duresinszky Gyula járási főszolgabíró vezetésével február 21-én azon alkalomból, hogy a fejtű fegyelmi ügyből kifolyólag Oleksák Vazul tanító magatartásáért felsőbb hatóságtól elismerést, odaadó hazafias szellemű működéséért pedig a Zemplénnémeti Közművelődési Egyesületől a magyarosítás körül kifejtett buzgalmaért száz korona jutalmat kapott.

Magasan szárnyaló üdvözlő beszéd keretében adta át a kitüntetés Duresinszky Gyula főszolgabíró Oleksák Vazul tanítónak s beszédében kiterjeszkedett az ügy előzményeire, ismertette annak lefolyását s konstata, hogy úgy a maga, mint a tanító hatósága részéről a valódi érdem, valóban méltó elismerést nyert. Lelkes szavakkal buzdította további szorgalomra, különösen szem előtt tartva a hazafias szellemben való nevelés elengedhetlen feladatát, itt különösen, hol a magyarságnak titokban ellenségei akadnak. Azután a jelenlevő szülőket intette, tartsák tanítójukat szeretetben, tiszteletben továbbra is s igyekezzenek maguk is ezen a tanító által a gyermeki szívekbe csepegtetett éretnékből példát merítve, saját szívüket, lelküket nemesíteni.

Az ünnepséget nemzeti imáknak akkordjai fejezték be, melyet az egybegyűlt közönség a lelkes gyermekesregeggel együtt énekelt.

A forumról.

Államsegély Tokajnak. Tokaj, mely oly gyakran panaszkodik, hogy a vármegyének mostohagyermek, hogy senki sem tesz fejlődése érdekében semmit, az utóbbi időben nem egy kellemes ajándékban részesült a kormány részéről. Csak rövid ideje, mióta Tokaj küldöttségileg tiszteltet a kormánytól, ennek a küldöttségnek nem egy kérelme ment már teljesedésbe, így a város választó kerületi székhely lett; az elcsatolandó nyole község rekompenciája tárgyában hivatalosan is megindult a tárgyalás, a Tisza hajózás a megvalósulás stádiumában van és most mindezekhez a kormány jóindulatának egy újabb ténye fűződik.

A küldöttség ugyanis a város nevében báró Kazy József földművelésügyi államtitkár útján 10 kat. hold területnek akác és fűzes erdő betelepítési céljára készpénzsegélyt és megfelelő akác és fűzes csemétét kért a földművelésügyi minisztertől, hogy ezzel is munka alkalmat és keresetet biztosítson a sok csapás által inségbe jutott népek.

Báró Kazy József államtitkár még a küldöttség szeme előtt sajátkezűleg rájegyezte a kérvényre a kedvező elintéztést és most minden hivatalos formáság megkerülésével egyenesen az előjárásához intézett leiratában a kért államsegélyt megadta és a tokaji m. kir. erdőhivatal 1000 korona, a szegedi m. kir. erdőhivatal pedig 5000 drb. akác cseméte kiszolgáltatásra sürgősen utasította.

Az ujhelyi ref. lelkészválasztás. Az ujhelyi ref. hitközség presbyteriuma csak a napokban tűzte ki Fejes István utódának megválasztására a határnapot, azonban már réges-régen heves hullámokat vernek a lelkész-

választási mozgalmak. A választás napja március 12-e, tehát két nappal Tádós István dr. püspök ünnepélyes beiktatása után fog eldőlni, hogy ki lesz a tekintélyes ujhelyi ref. hitközség papja. Négy pályázó adta be pályázatát: Réz László rozsnói lelkész, Enyedy Andor volt ujhelyi, jelenleg legényei s.-lelkész, Papp József ujhelyi s.-lelkész és Lengyel István püspöki titkár. Igazán nehéz lesz a választás és nem esoda, hogy ilyen pályázók mellett oly nagy izgalmakat kelt a választási mozgalom. Réz László felléptetése a hitközség legértékesebb, vezető elemeinek ideája volt, Enyedy Andor itt működése alatt a széles néprétegnek rendkívül erős ragaszkodását szerezte meg, Papp József nagy tudása, kiváló képességei egyaránt elismerést váltanak ki az egész választóközönségből, Lengyel István pedig szintén a legszeleesebb körökben tisztelt és közkedvelt egyéniség. Ilyenformán az esélyek nagyon bizonytalanok s egyelőre csak annyi látszik valószínűnek, hogy a márc. 12-iki szavazáson egyik jelölt sem fog abszolút többséget kapni s pótválasztás fog dönteni.

VÁRMEGYE és VÁROS.

(Az alispán az utlevélkérvényekről.) Vármegyénk alispánja a következő rendeletet intézte az összes járási főszolgabírákhoz és Ujhely város polgármesteréhez:

Nap-nap mellett azt tapasztalom, hogy a külföldi utlevél iránti kérelmek, illetőleg az utlevélkérvények nem a szabályoknak megfelelőleg szereltettek fel s emiatt az utlevelek kiállítása nem a megkívánható gyorsasággal történik s mindazon hivatalok, amelyeknek közvetítésével ezen kérelmek hozzám érkeznak, az utlevélért folyamodók által nagyon sokszor minden elfogatható indok nélkül sürgöttetnek. Oda utasítom ennél fogva, miszerint a látmozás, illetve véleményezés céljából beterjesztett utlevélkérvényeket a legnagyobb figyelemmel és pontossággal vizsgálja át, nevezetesen vizsgálja meg, hogy az érvényben levő belügyminiszteri rendeletek követelményeinek mindenben megfeleltek-e a kérelmezők s az utlevélkérvények a szükséges okmányokkal fel vannak-e rendesen szerelve, mert csakis így lehetséges, hogy az utlevelek is minden akadály nélkül a kellő időben állítassanak ki. Felhatalmazom egyúttal arra, hogy a kivándorolni szándékozó kiskorúak utlevelébe, amennyiben a kiskorú kísérlőjének személyében az utlevél kiadását követően változás állana be,

az új kísérlő nevét saját hatáskörében bevezethesse. Elrendelem végre, hogy az utlevélért folyamodók kérelmeit és ügyeit, amennyiben törvényes akadály fenn nem forog, mindenkor azonnal intézze s a kellőleg felszerelt kérelmeket azonnal terjessze be hozzámm, nehogy a kivándorolni szándékozók és utlevélért folyamodók utazásukban akadályozva legyenek és esetleg anyagilag is megkárosodjanak. Elvárom, hogy ezen rendeletben foglaltaknak mindenben pontosan eleget fog tenni és az utlevél ügyek elintéztését felületes intézkedésekből származó és közbeeső eljárásokkal késleltetni nem fogja. Dókus Gyula, alispán.

(Vesztségben szenvedők szállításának eltiltása.) A belügyminiszter kitért vesztségben szenvedőknek a budapesti Pasteur intézetbe való szállításának eltiltása tárgyában a vármegyék alispánjaihoz a következő körrendeletet intézte:

„A budapesti Pasteur intézet és kórházi igazgatósága panaszt tesz, hogy az utóbbi időben ismét gyakrabban fordul elő, hogy már kitért vesztségben szenvedőket szállítanak fel az említett kórházba. Kitért vesztségben szenvedőket meggyógyítani ezidőszert nem lehet. Magának a kitért vesztségben szenvedőnek az érdeke is az, hogy lehetőleg nyugodtan maradjon, a felszállással járó különböző körülmények pedig ezzel a legnagyobb mértékben ellenkeznek. A Pasteur kórház zsufaltság miatt nem is adhatja meg a kitért vesztségben szenvedőnek azt a nagy csendet, amelyre szenvedéseinek lehető korlátok között tartása érdekében multhatatlanul szüksége van. Ily betegségben szenvedőket szállítása másokat is veszélyeztet; veszélyeztetve van a kórházban elhelyezett védoltottak érdeke is. Mindezekre való tekintettel felkivom a Címet, hogy az elsőfoku közegészségügyi hatóságok útján intézkedjék, hogy már kitért vesztségben szenvedő személyek tartózkodásuk helyén megfelelően elkülöníttessenek és hogy ne szállíttassanak a budapesti Pasteur intézet kórházába.”

(Közszemlén.) A mult 1913. évi árvíz folytán készített kárleírású jegyzék a város adóügyi osztályában f. hó 28-tól, f. évi március hó 15-ig bezárólag 15 napi közszemlére ki van téve. Erről az adófizető polgárok azzal értesítetnek, hogy a leengedett adóösszegek megállapítása ellen irányuló netaláni felebbesések a közszemlére tételt követő 15 nap alatt a sátoraljaujhelyi kir. pénzügyigazgatóságánál benyújthatók.

Az új „BERSON“

gummisarok előnyei:

Rendkívül tartós, kiválóan ruganyos, formája ideális. Bersonművek VII.

Az ujhelyi jogászkola.

Kötelező tanfolyam az ügyvédjelöltek, joggyakornokok és bírósági jegyzők részére.

Március 7-én nyílik meg.

— febr. 28.

Röviden megemlékeztünk már arról az érdekes reformról, hogy március havában az ujhelyi törvényszékben megnyílik az összes ujhelyi ügyvédjelöltek és általában joggyakorlaton levők számára rendezett kötelező tanfolyam. Wieland Lajos táblabíró, a törvényszék helyettes elnöke most a következő rendelettel szabályozta ennek a tanfolyamnak szerveztét:

Abból az alkalomból, hogy az egységes bírói és ügyvédi vizsgáról szóló törvény január hó 1 napján életbelépett, a következő intézkedéseket teszem:

1. A kir. törvényszéknél a joggyakorlaton levők kiképzésére szolgáló összejevetelek folyó évi első szaka március, április és május hónapokban a Nagyhét kivételével minden hét szombatján d. u. 5 órától 7 óráig fognak tartani.

A gyakorlati órákon mindazok kötelesek részt venni, akik a sátoraljaujhelyi kir. törvényszéknél, az ügyészségnél, a sátoraljaujhelyi kir. járásbírósnál és sátoraljaujhelyi kir. törvényszék székhelyén ügyvédnél folytatják a joggyakorlatot;

a részvétel az említett bíróságoknál és ügyészségnél alkalmazott bírósági joggyakornokokra és jegyzőkre is kötelező mindaddig, míg a bírói és ügyvédi vizsgát le nem tették;

az összejeveteleken a bírói és ügyvédi vizsga letétele után részt vehetnek azok, akik az említett kir. járásbírósnál és kir. ügyészségnél utógyakorlatot folytatnak;

a részvétel azoknak is meg van engedve, akik a kir. törvényszék székhelyén kívül levő és a kir. törvényszék kerületébe tartozó kir. járásbírósnál, dr. közjegyzőnél vannak joggyakorlaton, valamint azoknak is, akik a törvényszék székhelyén kívül ügyvédnél folytatják a joggyakorlatot, vagy a bírói és ügyvédi vizsga letétele után ugyanilyen utógyakorlaton vannak.

2. Az összejevetelek vezetésére Görömbey Balázs és Isépy Andor kir. törvényszéki bíró urakat jelölöm ki, akik a kassai ügyvédi kamara által kijelölt dr. Reichard Salamon, dr. Haas Bertalan, dr. Szirmay István, dr. Ambrózy Ágoston és dr. Buza Béla sátoraljaujhelyi ügyvéd urakkal, valamint a kassai kir. főügyész ur által kijelölt Olchváry Dezső akadémizáltása esetén Gazdy Béla kir. ügyész urral a következő sorrendben és tárgyaktól fogják a gyakorló órákat megtartani:

Március hó 7-én: dr. Haas Bertalan ur polgári perrendtartás; 14-én: Görömbey Balázs ur örökösödési jog; 21-én: dr. Szirmay István ur anyagi büntető jog; 28-án: Olchváry Dezső ur akadémizáltása esetén Gazdy Béla ügyész ur büntető perrendtartás; — április 4-én: dr. Haas Bertalan ur polgári perrendtartás; 18-án: Isépy Andor ur kötelmi jog; 25-én: dr. Reichard Salamon ur váltó jog; — május 2-án: dr. Ambrózy Ágoston ur vasuti jog; 9-én: dr. Buza Béla ur kegyuri jog; 16-án: Görömbey Bá-

Farsangi czipő-ujdonságok

legdivatosabb formákban

Tango és utozai séta-czipők nagy választékban

Földes Ferencz-nél Sátoraljaujhely, Főtér.

lász ur örökösödő Andor ur kötele Reichard Salamon Az összejevetelek folyó évi első szaka március, április és május hónapokban a Nagyhét kivételével minden hét szombatján d. u. 5 órától 7 óráig fognak tartani.

Az összejeveteleken a bírói és ügyvédi vizsga letétele után részt vehetnek azok, akik az említett kir. járásbírósnál és kir. ügyészségnél utógyakorlatot folytatnak;

a részvétel azoknak is meg van engedve, akik a kir. törvényszék székhelyén kívül levő és a kir. törvényszék kerületébe tartozó kir. járásbírósnál, dr. közjegyzőnél vannak joggyakorlaton, valamint azoknak is, akik a törvényszék székhelyén kívül ügyvédnél folytatják a joggyakorlatot, vagy a bírói és ügyvédi vizsga letétele után ugyanilyen utógyakorlaton vannak.

— Elni, d. neked első tav

Az utcát, s túl-kasul járt mánc, új vágy és szép álmok f

A korzó, s dideregve, fázrek, bimbódozó kult át. A n toalettjeiket vesolygás, vidánorca... A mákeringett a levhiszékenyek, hajlók vagyunverőfény, hogyfelejtünk, hogydrágábbnak h mint amilyen. Te üződ ezt aki mindig igédig becsapsz s fognak hinni, lem és napsuga

— Elni, d. neked első tav

Természe igen üdit Kapható mind

láz ur örökösödési jog; 23-án: Isépy Andor ur kötelmi jog; 30-án: dr. Reichard Salamon ur váltó jog.

Az összejövetelek vezetésére kijelölt bíró, ügyész és ügyvéd urak figyelmét felhívom arra, hogy a gyakorló órák tárgyát előre közzé kell tenni, hogy az órákon résztvevők kellően elkészülhessenek.

Az összejövetelek vezetésével megbízott törvényszéki bíró, ügyész és ügyvéd urakat felkérem, hogy az összejövetelekre megszabott időnek eltelte után 8 nap alatt sziveskedjenek engem írásban értesíteni a végzett munkafeladatokról és a szerzett tapasztalatokról, a bírósági joggyakorlaton levőkre vonatkozóan a joggyakorlati táblázatba leendő feljegyzése végett megjelölni azokat a munkálatokat, amelyekre a gyakorlati órákon részt vettek és külön kiemelni azokat a kinevezett joggyakorlókat és bírósági jegyzőket, akik a gyakorlati órákon kiváló eredménnyel működtek.

Azt is közölni kérem, hogy az összejöveteleken megjelenésre kötelezettek közül az egyes gyakorlati órákon névszerint kik nem jelentek meg.

Ennek megállapíthatása végett a részvételre kötelezettek névsorát közölni fogom, mely minden gyakorlati órák felolvasandó lesz.

Wieland,

h. kir. törvényszéki elnök

HIREK.

Üdv néked tavasz!... A nap-tárcsinálók bizonyosan szigorúan ráncolják össze a szemöldöküket, mert a hivatalos dátumra rácafélt a természet szeszélyes játéka. Hivatalosan, mint tetszik tudni, márciusra van bejegyezve az első meleg napugár, van azonban nekünk egy sokkal megbízhatóbb prognózisunk: a fekete levű Salvátor sör.

Amikor ugyanis ez a nyárias, mosolygó képű, csupa humorból duzzadó kapucinus barát, a zöld girlandok között, kupával a kezében megjelenik a vendéglők kirakatában, akkor már érezzük a vérrünkben, valahol a szívünk táján, a tavasz bizsergető ingerlését. És a Salvátor sör jóslása mindig biztos volt, ez alkalommal sem csalódtunk benne. E héten már egy kis finom, hangulatos izelítőt, ha úgy tetszik előleget kaptunk a tavasz örökké fiatal poézisából. Reánk süttött az illatos verőfény, bevilágította az utcát, rózsaszínre festette az emberek kedélyét, koloritot varázsolt a fakó, a tél szigorától is elnyűtt arcokra és mintha ezer és ezer orgona zúgná a nap zsongó lehelletében.

Elni, de szép, de jó! Üdv néked első tavaszi napugár...

Az utcát, az embereket keresztül-kasul járta ez a tavaszi románc, új vágyak, új életerők, friss és szép álmok fakadtak a nyomában.

A korzó, a hol a minap még dideregve, fázva siettek az emberek, bimbózdó virágos kerté alakult át. A nők ma már tavaszi toalettjeiket vették elő, csupa mosolygás, vidám kacagás, kipirult arca... A márciusi ibolyának illata keringett a levegőben és mi olyan hiszékenyek, olyan ábrándozásra hajlók vagyunk, elég egy tavaszi verőfény, hogy minden rosszat elfelejtünk, hogy szebbnek, hogy drágábbnak higyük az életet — mint amilyen.

Te üzd ezt a játékot tavasz, te, aki mindig ígéretsz, te, aki mindig becsapsz s akinek azért mindig fogaak hinni, amíg ember, szerelem és napugár lesz a világon...

Március 10-én iktatják dr. Tüdös István püspököt. Tegnapelőtt érkezett meg Miskolcra Dókus Ernő tiszáninneni reformatus egyházkerületi főgondnok távirata, melyben jelzi, hogy a püspök beiktató rendkívüli egyházkerületi közgyűlést március hó 10-re hívja össze Miskolcra. A beiktatás nagyszabású ünnepek keretében fog megtörténni. Az ünnepségre meghívják az összes egyházkerületek vezetőseit, továbbá a tiszáninneni egyházkerület egyházközségeinek lelkészeit és tagjait. — Az ünnepségek programját most állapítja meg az egyházkerületi elnökség. A rendkívüli egyházkerületi közgyűlési meghívókat a napokban bocsátja ki az egyházkerület elnöksége. Mint értesülünk, az egyházkerület lelkészi kara imponáns számban lesz képviselve a beiktatási ünnepségen.

A Szabad Lyceum holnapi estején Korompay Aladár, főgimn. tanár fog előadást tartani. A nemzeti szellem hanyatlásáról és ébredéséről. Az előadás vetítettképekkel történik. Belépődíj 20 fillér.

Halálozás. Részvétellel jelentjük, hogy ázsguti és kulai Móró Gyula, Zemplénavármegye tb. főszolgabírája s törvényhatósági bizottsági tag 34 éves korában, hosszas szenvedés után, e hó 25-én Sátoraljaujhelyben elhunyt. A korán elhunytat tegnap, pénteken helyezték örök nyugalomra kiterjedt rokonságának, széleskörű ismeretségének és a vármegye tisztviselőkarának nagy részvéte mellett. Az elhunytban Móró Géza vármegyei irodai igazgató fiát gyászolja.

Kossuth László beregvármegyei tb. főjegyző, kit vérmérgezés miatt szállítottak be az ujhelyi kózkórházba, ma rövid szenvedés után elhunyt. A tragikus végű fiatal főjegyző igen kedvelt tagja Beregvármegye társadalmának s hivatalnoktársai között is közszeretettel néztek. Holttisztelt ma délután szentelték be s elszállítják Csizbe, hol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. Hozzáartozóin kívül Beregvármegye küldöttsége kísérte ki a gyászkocsit a nagyállomásra.

Kiosztják az árvízsegély utolsó részletét. Az árvízkarosultak segélyezésére társadalmi uton gyűjtött pénz megmaradt részét a jövő héten fogja kiosztani a bizottság. Az összeg 5429 korona, melyből részesednek mindazok, kik már eddig kaptak, valamint azok is, kik időközben kértek segélyt. Kiosztásra kerül továbbá, minimális áron, az a 20 köbméter épületfa is, melyet a földművelésügyi miniszter adományozott a bustyaházi erdőből a rombadólt házak ujjáépítéséhez.

Köszönetnyilvánítás. A helybeli Arvaháznak a Polgári Takarékpénztár 40 koronát és a Hitelbank 20 koronát volt szives adományozni. Fogadják szives adományukért halás köszönetemet. Sátoraljaujhely, 1914. ebr. 23. Kottán György, pénztáros.

A hatósági husszék kitűnően prosperál, egyre nagyobb számmal keresi azt fel a vásárló közönség, különösen mióta a borjúhús árulását is behozták. Ujabbán megint 4 marhát és több borjút vásároltak s ezek számára istállót béreltek és takarmányt szereztek be. Tehát hosszabb időre rendezkedtek be, ami szükséges is, mert a mézásokok egyelőre még semmi szándékot sem mutatnak a horribilis husárak leszállítására, amivel pedig igazán csak maguknak ártanak. Meg kell itt jegyeznünk azonban, hogy a husszéknek a helyiség szűk voltán és az elégtelen kiszolgáláson kívül még az is nagy hibája, hogy nincs meg a kellő ellenőrzése s így a mézások bizony hatalmas csondotok és cafatokot vág hozzá a hushoz. A másik hiba pedig az, hogy a

levágott marhák mind igen tisztas életkor érték és nagyonis soványak. Tehát jobb ellenőrzést és jobb működésű marhákat kérünk, nehogy a közönség elidegenedjen a szépen indult hatósági husszékétől.

A beszélő mozi vasárnapi és hétfői előadásai iránt óriási az érdeklődés, ami különben teljesen érthető is, ha meggondoljuk, hogy e csodás alkotást most lesz módunkban először látni és hallani s valószínűleg hosszú idő telik belé, míg újra élvezhetjük. Nemcsak városunkból, hanem a vidékről is igen sokan megváltották már jegyeiket nemcsak a vasárnapi, hanem a hétfői előadásokra is. Így az előjelekből itelve zsufolt nézőtér előtt fognak lezajlani az előadások, a beszélő mozi csodás előadásai.

Kálnássy Nelli a Nemzeti Szalonban. Varosunk tehetséges művésznőjét, Kálnássy Nellit újabb kitüntetés érte, amennyiben a Nemzeti Szalon, a hazai művészek egyik legelőkelőbb testülete rendes tagjai sorába iktatta. Egy újabb lépést tett ezzel a teljes érvényesülés felé a kiváló tehetségű festőnő, akinek művészi festményeivel valószínűleg már a Nemzeti Szalon legközelebbi tárlatán találkozni fog a műértő közönség.

Az alaptalan feljelentés következménye. Vaskó Endre bodrogkereszturi lakos, gazdálkodó család tünnette miatt feljelentést tett Hideg József bodrogkereszturi lakos ellen a sátoraljaujhelyi kir. ügyészségnél; a kir. ügyészség a nyomozást azonnal el is rendelte és a bodrogkereszturi csendőrséget kereste meg a nyomozás bevezetése végett. A csendőrség, bár erőlyesen fogott a nyomozáshoz, semmi terhelő adatot sem tudott megállapítani, mire a kir. ügyészség az eljárást Hideg József ellen megszüntette. Vaskó a kir. ügyészség megszüntető határozatát is megfélebezte, azonban a kassai főügyészség helybenhagyta a megszüntető határozatot. Most már Hideg József tett feljelentést a tokaji kir. járásbírósnál, mint büntető bíróságnál hatóság előtti rágalmazás vétsége miatt az őt alaptalanul meghurcolt Vaskó Endre ellen. Amint értesülünk, az érdekes ügyben már a járásbírósnál a tárgyalást ki is tűzte.

Borászati kiállítás. A Magyar Kereskedelmi Csarnok, a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, a Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete, a Magyar Kiállítási Központ, a Magyar kir. Kereskedelmi Múzeum és a szakmabeli egyesületek közreműködésével borászati és pincegazdasági kiállítást rendez, mely Budapestben, május-június havában fog megtartani. A Kassai Kereskedelmi és Iparkamara felhívja a kiállításra az érdekeltek figyelmét. A kiállítás célja a bortermelőknél, a borkereskedőknél, sör-, pezsgő és szeszitalgyárosoknál, pincegazdáknál a pincegazdaság terén az utóbbi években felmerült újdonságokat bemutatni. A kiállításról részletes tájékoztatást nyújt a kiállítási igazgatóság (Budapest, VI. Gyár-utca 38.)

Elfogott betörők. Vakmerő betörés történt 25-en éjjel dr. Lichtenstein Jenő Kossuth-utca 25. sz. alatti házának pincéjébe. Feltörték a pince két lakatját s elvittek onnan nagymennyiségű kőrt és almát. A betörők egy a szijgyártók által használni szokott árat hagytak hátra, a melynek alapján Csoltkó József detektív már másnap délelőttre kinyomozta és letartóztatta a betörőket. Spek János, Fedorcsák József, Hornyak Béla és Spek Andor személyében, akik közül tulajdonképpen csak az első kettő követte el a betörést, míg a másik kettő az utcán érködött.

A bűnös suhancokat letartóztatta a rendőrség.

Felolvasó estély. Az izr. betegsegélyező által rendezendő felolvasó estély március 8-án, vasárnap d. u. 5 és fél órakor lesz a „Magyar Király” nagytermében megtartva. Az estélyre külön meghívókat nem bocsát ki a vezetőség, mivel bárkit szivesen lát. Az estély közreműködői: dr. Friedmann Benő, Kertész Odón, dr. Székely Albert, Tétel Ferenc, Friss Heiman és Székely Lajos. Egy személyre szóló belepti jegy ára 1 korona. Az estély műsora a megjelentek között kiosztásra kerül.

Megzavart temetés. Nagy konsternációt okozott Toicsva közszében az a botrány, amelyet ózsv. Gancz Peterné és Pauleczky Julianna itteni lakosok egy temetési szertartás alkalmával előidézték. Ugyanis ózsv. Gancz Peternének egy törvénytelen unokáját temette Kiss Sándor toicsvai görkath. esperes-lelkész, de a rendes szokástól eltérőleg nem a fő-, hanem egy mellék-utcán vezette a temetést a temetőbe. Erre a két asszony oly botrányt csapott, hogy a halottat utközben le kellett tenni és csak hosszabb idő eltelte után lehetett a temetési szertartást folytatni. A két asszony ellen vallás elleni vétség miatt folyik az eljárás.

Szigorúan büntetik a sorozásról elmaradottakat. Legtöbbször úgy történt a múltban, hogy ha egy-egy állításköteles ujonc a fősorozáson nem jelent meg és a fősorozás után jelentkezett a sorozójárási tisztviselőnél, a tisztviselő minden további eljárás mellőzésével egyszerűen intézkedett az illető utóállítás tekintetében. Arra, hogy kérdőre vonják az állításkötelest a fősorozás elmulasztásáért, igen ritkán került a sor s akkor is elég volt egy szimpla mentés ahhoz, hogy a mulasztás felett napirendre térjenek. Nagyon sok állításköteles egyenesen annak köszönhetette a katonakötelettség alul való szabadulását, hogy a szigorubb fősorozásokról elmaradt és a már patriarkálisabb és valamivel felületesebb utóállításra, mint alkalmatlan átcsuszott. A jövőben az ilyen manipulációknak befejezett. A honvédelmi miniszterium ugyanis körrendeletet bocsátott ki, amelyben szigorúan utasítja a sorozójárási tisztviselőket, hogy a fősorozásról elmaradt állításköteleseket a legszigorubb vonják kérdőre, mi volt az oka elmaradásuknak és ha az illetők teljesen elfogadható módon, lehetőleg okmányokkal, mulasztásukat igazolni nem tudják, véderő elleni vétség, vagy kihágás miatt ellenük nyomban eljárás indítandó.

Zongorahangolás. Szigeti A. a budapesti konzervatórium v. zongorakeresztő és hangolója újlag Sátoraljaujhelyre érkezett, mely alkalommal mindennemű hangolást, javítást szakszerűen, jutányosan vállal. Meghívást — vidékre is — Szabó Pál könyvkereskedő cég sziveségből fogad el.

Tilos a koldulás Mádon. Mint Mádról írják, a község képviselőtestülete f. hó 17-én tartott rendkívüli közgyűlésében egyhangú határozatával kimondta, hogy a lakosság mostoha anyagi viszonyaira való tekintettel Mad község területén a házaló kereskedést, könyörödománygyűjtést és koldulást tiltja. A községi előjáróságot pedig utasította, hogy a mai naptól kezdődőleg fenti célokra helyhatóság engedélyt ki ne adjon.

A munkásbiztosító körül. Mint megírtuk, több helyen nagygyűléseket tartottak, melyek a munkásbiztosítási törvény revízióját kérték a kereskedelmi minisztertől. Báró Harányi János kereskedelmi miniszter a kerelemre most válaszolt s válaszá-

POLENAI GYÓGYVIZ.

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. Kitűnő ízű, igen fűdítő ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs. Kapható mindenütt. Megrendelhető az uradalmi ásványvizek kezeléségénél Szolván

ágok

sztekbán

r.

ban a következőket írja: „A munkásbiztosító törvény revíziójával behatóan foglalkozom, de egyrészt tekintettel a nagy anyagra és az ügy rendkívüli nagy fontosságára, másrészt tekintettel arra a körülményre, hogy nem kívánék abba a hibába esni, hogy egy meg nem felelő törvényt más, szintén nem megfelelővel helyettesítsünk, az új törvényjavaslat elkészítése kétségen kívül hosszabb időt igényel. Ugyiszintén hosszabb időt igényel a kérdés tanulmányozása már abból a szempontból is, mert az ország minden részéből számos panasz érkezik hozzám, melyek egymástól eltérnek és az intézmény hiányait különböző szempontokból teszik szóvá, mindazonáltal remélhető, hogy rövidebb időn belül az anyag földolgozása meg fog történni.” A munkásbiztosítási törvény revíziója tehát egyelőre késik.

— **Istálló tűz.** Csütörtökön délután 4 óra tájban eddig még ismeretlen okokból kigyulladt Meczner Gyula főispán istállójának a tetőzete és rövidesen el is hamvadt. A vele közvetlenül szomszédos lakóházat a tűzfal és a Friss Heimann vezetése alatt idejekorán megjelent tűzoltóság mentette meg. Az istállóban volt lovakat és teheneket még idejében kieresztették s így azokban kár nem esett csupán a padlason volt takarmány és a tetőzet hamvadt el.

— **Két betörés.** Tegnap és ma éjszaka is történt egy-egy betörés városunkban, melyeknek tetesei mindezt ideig ismeretlenek. Tegnapra virradó éjjel ismeretlen tetesek betörték dr. Cserép József budapesti egyetemi tanár Várhegyi villájába, ahonnan az összes ágyneműt, fehérneműt és ruháneműt elvitték. A villa ugyanis teljesen bebutorozottan, lakatlanul áll a télen át s így a betörők egészen kényelmesen dolgozhattak. A betörést csak tegnap vették észre és csak ma jelentették a rendőrségnek, mely a csendőrséggel együtt széleskörű nyomozást indított. — Az Ufalussy Endre utcában levő orthodox templom egyik ablakát ma éjszaka ismeretlen tetes kitért s behatolva a templomba, néhány persely tartalmát elvitte magával. Erélyesen nyomozzák.

— **Magyar kereskedelem a Balkánon.** A kassai kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelmi múzeum folyó évi április havában a Valona-Durazzo és Skutari-i piacokat magyar ipari termékek mintakollekciójával készült meglátogatni. Mindazon cégek, melyeknek exporttörekvései a balkáni piacra irányulnak, március hó 15-ig küldhetik meg árumintáikat a kereskedelmi múzeumnak. Részletes felvilágosítást ad a kerületi kereskedelmi és iparkamara titkári hivatala.

— **A sorozónapok szaporítása.** Érdekes két rendeletet küldött a vármegyéhez a honvédelmi miniszter, a ki eme rendeleteivel egy mostanában elterjedt tévhitet cáfol meg. — Az új véderő törvényvel kapcsolatosan az a téves hír terjedt el, hogy ezután a besorozandó emberanyagban nem lesznek olyan válogatások, hanem a nyomorékok kivételével mindenkit besoroznak. Ez a tévedés onnan származik, hogy az új véderőtörvény értelmében, a tisztí szolgákat, a katonai irodák és műhelyek személyzetét a másodrendű anyagból válogatják ki s nem vonják el a csapatokból az erősebb fizikumú legénységet. — Hogy a hadvezetőség milyen nagy súlyt helyez az egészséges legénységre, azt tanúsítja a két rendelet, melyet báró Hazai Samu honvédelmi miniszter legutóbb intézett a törvényhatóságokhoz. Az egyik utasításhoz a sorozási eljárásra nézve, különösen abban a tekintetben, hogy a mérték alatt álló legénységet az orvos alaposan vizsgálja meg, hogy a hadseregbe csak egészséges katonákat sorozzanak. Együttal elrendelte, hogy az alapos vizsgálat érdekében a sorozónapokat szaporítsák. A másik

rendelete a közlegénység oktatására irányul. Azok a kísérletek, melyek egyes helyeken abban az irányban történnék, hogy a legénységet az írás és olvasásra tanúsítsák, annyira bevéltak, hogy a miniszter a legénység elemi oktatását általánosítani kívánja. Evégből érintkezésbe lépett a közoktatásügyi miniszterrel és a törvényhatóságokhoz intézett rendeletében intézkedik a besorozott legénység elemi oktatásáról.

— **A telefon reformja.** A telefon új kezelési rendjének már 1914. évi január 1-én kellett volna életbelépni, azonban ezt bizonytalan időre elhalasztották. A kereskedelmiügyi miniszteriumból ugyanis szakembereket küldöttek ki Amerikába a telefon tanulmányozására. A kiküldöttek most már teljesen elkészültek a munkájukkal és így remélhető, hogy rövid időn belül gyökeres változásokon megy át a telefonkezelés mai rendje. Az új rendről ezideig még csak annyi hallatszik, hogy a telefonállomások bérösszegét nem szállítják le hatvan koronára, mint előzőleg tervezték, hanem két kilométernyi körzeten belül százhusz korona marad a bérleti összeg. A két kilométeres körzeten kívül eső állomások százméterenkint husz fillér pótdíjat fizetnek majd. Megszüntetik a törvényhatósági bérletet és a távolsági hálózatban a zónarendszert léptetik életbe. Eddig 24 korona évi kapcsolási díjért tetsző szerint beszélhettek a bérlők, ehelyett most három perccenkint 20 filléres beszélgetéseket fognak életbe léptetni. A többi reformok még csak a kísérletezés stádiumában vannak.

— **Vásáráthelyezés.** A kereskedelmiügyi miniszter megengedte, hogy Tállya községben a folyó évi április hó 4-re eső országos kirakó- és állatvásár apr. hó 2-án, a június hó 27-re eső országos kirakó- és állatvásár pedig jun. hó 25-én tartassék ez évben kivételesen meg.

— **A „Hermes” heti jelentése.** A budapesti értéktőzsde forgalma a legutóbbi héten is igen szűk keretek közt folyt le és csak mai napon volt valamelyes élénkség tapasztalható. A stagnációnak elfogadható magyarázatát adni tulajdonképpen nehéz, mert semmi különösebb momentum, mely a tőzsde irányzatát kedvezőtlenül befolyásolhatta volna, e héten nem merült fel és a pénzpiac helyzete változatlanul igen kedvező. A jegybank legutóbbi kimutatása igen kedvező és így nagy mértékű adómentes bankjegytartalék már közel 2 év óta nem mutatkozott. Az ultimo hitel-szükséglete könnyen nyer kielégítést, sőt nem tartják kizártnak, hogy az Osztrák-Magyar bank, a külföldi nagy jegybankok ily irányú intézkedései után, melyeket valószínűnek tartanak, szintén le fogja szállítani a kamatlatát. A külföldi tőzsdéről beérkezett jelentések nem nyújtottak ösztönzést.

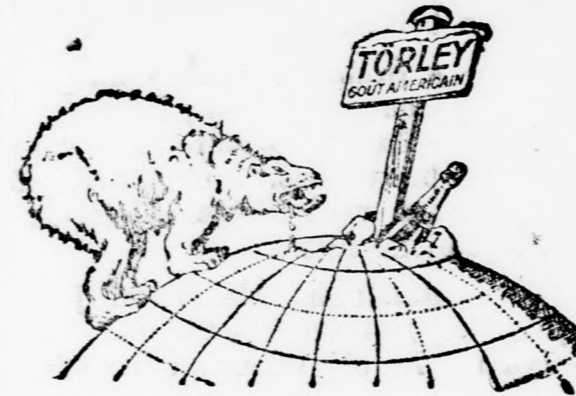
— **Lipcei vásár.** A lipcei vásár március hó 2-án nyílik meg és tart márc. 1—10-ig. A hatalmas nemzetközi piacon mintegy 3000 kiállító cég vesz részt és 8—10.000 bevásárló szokta meglátogatni. A kassai kerületi kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekelteket figyelméll arra, hogy a kereskedelmi múzeum a Majna frankfurti levelezőjét, Brach Emilt megbizta, hogy a lipcei vásár tartama alatt a vásárt meglátogató magyar üzleti közönségnek mindennemű felvilágosítást és tájékoztatást megadjon. Brach Emil hajlandó a magyar cégek képviselését a lipcei vásár tartamára elvállalni és a címére beküldendő árumintáknak a Philipp Deutsch cég (Lipce, Mader Passage, früher Auerbach's Hof, Grimmaische Strasse) név alatt bérelt nagy helyiségében díjmentesen helyet adni.

— **Butorcsanak-Szövetkezet,** Budapest, VIII. Üllői-ut 18. és VIII. József-körút 28. Magyar iparművészek eredeti tervei alapján készült, modern butorok és teljes lakberendezések. Az

ország legrégebb és legnagyobb lakásberendező szövetkezete, fennáll a budapesti asztalos ipartestület védnöksége alatt két évtizede. Állandó kiállítása 120 mintaszobával a fővárosi elsőrangú látványossága. Csarnokai nyitva reggel 8 órától esti 8 óráig.

— **A 12-ös szám azóta forog** közszájon, a mióta a tavalyi Tátra-Adria versenyen egy kis 12 lóerős Opelkoosi lett győztes. A híres Opel gyár most ezen kis típus ikerestvérvével, egy 14 lóerős, komplett négyüléses automobillal lép az autópiacon. Ezen kis komplett gép valóságos csodája a technikának. Vezérképviselő H. A. R. T. Budapest, VI. Andrassy-ut 8.

Szemgyógyintézet van Miskolczon

IRODALOM.

Schnitzler Arthur: Guszi hadnagy és egyéb elbeszélések. Schnitzler Artúr, a bécsi írók legkiválóbbját Herman Bahrral szeretik a német kritikusok összehasonlítani. Rendkívüli szellemessége, sziporkázó ötletessége, kecsessége, műzélse kétségtelesen emlékeztetnek az osztrákoknak erre a forradalmi szellemű írójára. De minden más tekintetben eltér tőle. Ki gondol arra, hogy mi történnik a „Guszi hadnagy” című elbeszélésben? Mindenki arra figyel lélegzetét visszafojtva, hogy mi megy végbe a hadnagy lelkében, ki egy jelentéktelen incidens folytán, azt hiszi, hogy föbbe kell magát lőnie. De másnap reggel megtudja, hogy azt a pékmestert, ki egészen haikán, úgy nagy senki sem halhatta, előző este megsejtette, az éjjel megütötte a guta. Ennek a szűk cselekménynek keretében egy egész emberéletet rajzol meg Schnitzler. A kötetben foglalt többi novella: Gerlan Berta, A vak Geronimo, A görög táncosnő, A bucsu és A halott Gábor, Schnitzler elbeszélő művészetének legfényesebb alkotásai. A fordítás Roboz Andorné munkája. Az elbeszélések az Athenaeum Könyvtár legújabb köteteként jelentek meg. A borítéknap nagyon izléses illusztrációja Basch Árpád művész munkája. A kötet ára 1 kor. 90 filler.

— **A Vasárnapi Ujság** március 1-i száma szenzációs érdekességek közt a debreczeni bombabemutatóról: e képek szemleletesen egészítik ki a hírlapok adatait. Ritka szép képek mutatják be a tátrai skiverenyit, érdekes cikkek és képek szólnak a Nemzeti Színház 1899-iki német előadásairól, régi magyar malomokról, Jericho fatáiról, a tavaszi divatról, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Abrányi Emil és Farkas Imre verse, Szini Gyula és Lagerlöf Zelma regényei, Krudy Gyula novellája, stb. Egyéb közlemények: a főrendiház új tagjai, egyéb aktuális arcképek, cikkek Kossuthnak a lengyel forradalomhoz való viszonyáról s a rendes heti rovatok, irodalom és művészet, sakkjáték, stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt korona, a Világkrónikával együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 K. 40. f.

Haladás és szegénység. Angliában van egy hatalmas társaság, amely sok millióra menő óriási vagyonát a biblia terjesztésére áldozza. Az ember

önkéntelenül is erre a fanatikus tevékenységre gondol, amikor Henry George óriási művéről, a Haladás és szegénység-ről van szó. Ezt a könyvet ugyanis még a sok milliónyi vagyonnal rendelkező bibliatársaságnál is hatalmasabb erő terjeszti. Noha tulajdonképpen a szegénység okait, problémáit és gyógyszereit tárja fel az amerikai Henry George, az emberiség minden kérdése benne van. És hogyan ír ez az író! Henry George, aki alig járt iskolába, aki matrozából, aranyásóból, riporterből lett Amerika legnagyobb embere, egyik legnagyobb gondolkodónk és a föld leghatalmasabb agitátora, érdekesség, elevenség dolgában is valami rendkívülit alkotott. Valóságos csoda, hogy a magyar kiadás még csak most jelent meg. De a késedeimet az Athenaeum alaposan helyrehozta. Kiállításban és arban egyaránt szenzációt produkált, mert kb. 600 oldalt ad pompás vászonkötésben összesen csak két koronáért. De jól számított, mert nálunk is százazrek fogják megszerezni a könyvet: a munka és a világgazdaság valódi bibliáját.

Ha kaczag a gyermek, vidám a ház! Az első és egyetlen magyar gyermek-élelapp a Kakas Marci havonként kétszer megjelenő teljesen ingyenes melléklete Magyarország legszebb, legelterjedtebb, irodalmi és művészi tartalommal leggazdagabb élelappjának, a Kakas Márton-nak. A Kakas Márton alapítója Sipulusz: felelős szerkesztője Szőlősi Zsigmond: munkatársai a legkitűnőbb magyar humoristák és karrikaturisták. A Kakas Márton a Kakas Marci-val együtt egész évre 12 K. felévre 6 K. negyedévre 3 korona. Az előfizetés bármikor megkezdhető. A Kakas Márton kiadóhivatala Budapest, VIII. József-körút 5. sz.

Gulliver

rendkívül olcsó, mert kacsukból készült.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**

Szerkesztők: **Teleky Sándor**
Dr. Gerőcz Kálmán.

Helyettes szerkesztő: **Polányi Lajos.**

Laptulajdonos: **Ehler Gyula.**

HIRDETÉSEK.

Utazónak

kerestetik egy jó megjelenésű és kellő képzettséggel bíró fiatal ember **varrógépek, kerékpárok, kötőgépek stb. eladásához.**

Bővebb tájékozás szereshető

Bretz Gusztávnál

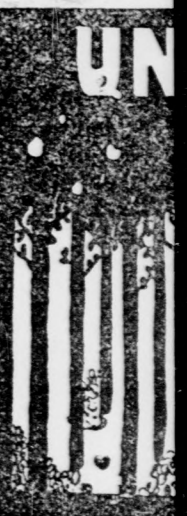
Sátoraljajhelyben.

Ezen rendkívül közhögésben, ingyen és bérmentve „Gyógyíthatók-e a orvosok e teát mi Tea nem titkos sz hogy a vagyontala neműsége iránt táj ből, és pedig teljese

Bor

1912. évi t
1913. „
Czim a

Tavas

Megrendel

Faisko

Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?

Ezen rendkívül fontos kérdés foglalkoztatja mindazokat, akik **asthmában, tüdő- és torokbeli gümőkórban, sorvadásban, tüdőcsucshurutban, idült köhögésben, elnyálkásodásban, hosszas rekedtségben szenvednek** és eddig gyógyulást nem találtak. Minden beteg kap tőlünk **teljesen ingyen és bérmentve egy ábrákkal ellátott könyvet** írta Dr. med. G. Guttman, a Finsenygyógyintézet főorvosa és a könyv e kérdést tárgyalja: **„Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?”** Azonkívül küldünk egy mintát, a mi bevált világhírű diétikus teánkából. Sok ezren dicsérik, akik eddig használták. **Gyakorló orvosok e teát mint kiváló diétikumot használták és dicsérik tüdőgümőkórnál (sorvadásnál) asthma, bronchitis és torokhurut eseteiben.** Ez a Tea nem titkos szer, Lieber-füvekből van összeállítva, melyek **császári rendelet** folytán a szabad forgalomnak vannak átengedve. Az ára oly jutányos, hogy a vagyontalanok is megszerezhetik. De hogy minden betegnek alkalmat adjunk, hogy e teát minden kockázat nélkül kipróbálhassa és bajának mi-neműsége iránt tájékozódhassék, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?** című könyvet és egy **próbát a teánkából, és pedig teljesen ingyen és bérmentve.** Csak tessék egy levelezőlapot írni pontos címével az alábbi cégnek. Puhlmann & Co., Berlin 898. Müggelstrasse 25.

Bor eladás.

1912. évi termés 43 gönczi hordóval
1913. „ „ 8 „ hordóval
Czim a kiadóhivatalban.

Millió
euber használja

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, hurut, köszvény és számarköhögés ellen,
a Kaiser-féle Mell-Caramellát

a „Három Fenyő” védjeggyel.

6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosok és privat egyénektől tanúsítja a biztos eredményt.

Egy csomag ára 20 és 40 f.
Egy doboz 60 fillér.

Kapható: Kardos Zsigmond és Ehler Gyula gyógyszerárakban s Hrabéczy Kálmán drogériájában, Sátoraljaujhelyben, — Kronovits Miksa gyógyszerárakban Nagymihály, Fábán Arnold gyógyszerárakban Homonna, — Hazay Géza gyógyszerárakban Töketerebes.

Tavaszi vetőmagvakat,

államilag ólomzárolt magyar származású lóhere és lucernamagot, bükköny s répamagot, tavaszi buzát, vető árpát, első rendű minőségben jutányos árban ajánl

Grünbaum Simon termény és magkereshető Sátoraljaujhely.

KOLLARIT-BÖRLEMEZ

KAUCSUK-KOMPOZITÓVAL BEVONT SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

kaucsuk-compositióval bevont ruganyos viharbiztos és időtálló

SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ.

A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze. **Végtelenül tartós!** Régi zsindeletők átfedésére kiválóan alkalmas. Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell. Kapható: Herz Kálmán fia vaskereskedőnél Sátoraljaujhely és Markovics Mayer fakereskedőnél Töketerebes.

Adriányi Béla.
Sándor
erőz Kálmán.
Polányi Lajos.
Gyula.

TÉSEK.
ónak
y jó megje-
ellő képzett-
fiatal ember
kerékpárok,
eladásához.
ozás szereshető
sztvánál
helyben.

UNGHVÁRY JÓZSEF

SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN
CZEGLÉD (PESTMEGYE)

„ Nagyobb mennyiségű „

nemes gyümölcsfa-
csemete, bogyógyümölcsök,
vadonok, kerti sövények,
sima és gyökeres szőlővesszők

„ stb. Kaphatók. „
Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

Tavaszi szállításra eladók:

Gyümölcsfa oltványok: alma, körte, barack, szilva, meggy és dió, magas és félmagas 3—4 éves, I. rendű szépen nevelt legjobb gazdasági fajokból darabonként 80 fill., 100 drb. 70 kor.
Törpe alma, körte, szilva, meggy és barackfák különlegességi fajokból 10 darab 8 kor.
Díszfák: Platán, hárs, juhar stb. 10 db. 8 kor.
Timardeau óriás virágu **Arvácska** szép színváltozatban, továbbá Nefelejts, Százzorszép áttelelt növények. . . . 100 darab 2 korona.
Kerti szegfűk: Grenadin, Bécsi, Margit Chabaud s Remontant fajokban. 100 db. 5 korona.
Nemes málna . . . . . 100 db. 6 korona.
Földieper palánta, naggyümölcsű 100 db. 3 K.
Ligustrum vulg. (Fagyal) élősövénynek 1000 darab . . . . . 20 korona.

Megrendelések ezen címre intézendők:
Faiskola és Kertészet Erdőbénye.

Kiadó lakás.

Tompa-uteza 23. számú házban, az Árvaházzal szemben, két szoba, konyha, fatartó, esetleg egy szoba, konyha és fatartó **május 1-étől kiadó.** Tudakozódhatni ugyanott.

Eladó ház.

Kazinczy-uteza 69. számú házam és telkem egészben vagy részben eladó. — Közvetítők díjaztatnak.
Bővebbet Budapest, IX. ker. Rákos-uteza 1. szám.

Özv. Matolay Béláné.

3

igen jó karban levő

BILLIÁRD

eladó az Eperjesi Társadalmi Egyletnél.

Értekezni lehet KOÓS ERNŐ egyleti pénztárosnál, Eperjes.

CZIMBALOM-RATKÁR.

SCHUNDA-féle szab. hirneves

= CZIMBALMOK =

állandó bizományi raktára
Sátoraljaujhely, Erzsébet királyné-utca 18. sz. alatt.
= Igen kedvező részletfizetési módzatok. =

Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?

Ezen rendkívül fontos kérdés foglalkoztatja mindazokat, akik asthmában, tüdő- és torokbeli gümőkórban, sorvadásban, tüdőcsucshurutban, idült köhögésben, elnyálkásodásban, hosszas rekedtségben szenvednek és eddig gyógyulást nem találtak. Minden beteg kap tőlünk **teljesen ingyen és bérmentve egy ábrákkal ellátott könyvet** írta Dr. med. G. Guttman, a Finsengyógyintézet főorvosa és a könyv e kérdést tárgyalja: "Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?" Azonkívül küldünk egy mintát, a mi bevált világhírű diétikus teáinkból. Sok ezren dicserik, akik eddig használták. Gyakorló orvosok e teát mint kiváló diétikumot használták és dicserik **tüdőgümőkór** (sorvadásnál) **asthma, bronchitis és torokhurut eseteiben.** Ez a Tea nem titkos szer, Lieber-füvekből van összeállítva, melyek **császári rendelet** folytán a szabad forgalomnak vannak átengedve. Az ára oly jótányos, hogy a vagyontalanok is megszerezhetik. De hogy minden betegnek alkalmat adjunk, hogy e teát minden kockázat nélkül kipróbálhassa és bajának mi-neműsége iránt tájékozódhassék, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?** című könyvet és egy **próbát a teánk-ból,** és pedig **teljesen ingyen és bérmentve.** Csak tessék egy levelezőlapot írni pontos címével az alábbi cégnek. Puhlmann & Co., Berlin 898. Müggelstrasse 25.

Bor eladás.

1912. évi termés 43 gönczi hordóval
1913. " " 8 " hordóval
Czím a kiadóhivatalban.

Millió
ember használja

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, hurut, köszvény és számarköhögés ellen,
a Kaiser-féle Mell-Caramellát

a „Három Fenyő” védjeggyel.

6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosok és privát egyénektől tanúsítja a biztos eredményt.

Egy csomag ára 20 és 40 f.
Egy doboz 60 fillér.

Kapható: Kardos Zsigmond és Ehlert Gyula gyógyszerárakban s Hrabeczy Kálmán drogériájában, Sátoraljaujhelyben, — Kronovits Miksa gyógyszerárában Nagymihály, Fábán Arnold gyógyszer-szertárában Homonna, — Hazay Géza gyógyszerárában Töketerében.

Tavaszi vetőmagvakat,
államilag ólomzárolt magyar származású lóhere és lucernamagot, bükköny s répamagot, tavaszi buzát, vető árpát, első rendű minőségben jutányos árban ajánl

Grünbaum Simon termény és maghereskedő
Sátoraljaujhely.

KOLLARIT-BÖRLEMEZ
KOLLARIT-bőrlemez
KAUCSUK-KOMPOZIT-
TÍVÓVAL BEVONT
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

kaucsuk-composicióval bevont
ruganyos viharbiztos és időtálló
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ.

A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze.
Végtelenül tartós! Régi zsindey-tetők átfedésére kiválóan alkalmas. Sem mázolni, sem meszlével bekenni nem kell. Kapható: Herz Kálmán fia vaskereskedőnél Sátoraljaujhely és Markovics Mayer fakereskedőnél Töketerében.

Liver

Adriányi Béla.
Sándor
rőz Kálmán.
Polányi Lajos.
Gyula.

TÉSEK.

onak

jó megje-
lló képzett-
fiatal ember
kerékpárok,
eladásához.
zás szerezhető
sztvánál
helyben.

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZŐLŐTELEPEN IS GYÜMÖLCSFA-ISKOLAJÁBAN
CZEGLÉD (PESTMEGYE)

Nagyobb mennyiségű
nemes gyümölcsfa-
csemete, boggyógyümölcsűek,
vadonok, kertü sűvények.
sima és gyökeres szőlővesszők
stb. kaphatók.
Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

Tavaszi szállításra eladók:

Gyümölcsfa oltványok: alma, körte, barack, szilva, meggy és dió, magas és félmagas 3—4 éves, I. rendű szépen nevelt legjobb gazdasági fajokból darabonként 80 fill., 100 drb. 70 kor.

Törpe alma, körte, szilva, meggy és barack-fák különlegességi fajokból 10 darab 8 kor.

Díszfák: Platán, hárs, juhar stb. 10 db. 8 kor.

Timardeau óriás virágu Arvácska szép szín-változatban, továbbá Nefelejts, Százsorszép át-telett növények. . . . . 100 darab 2 korona.

Kerti szegfűk: Grenadin, Bécsi, Margit Cha-baud s Remontánt fajokban. 100 db. 5 korona.

Nemes málna . . . . . 100 db. 6 korona.

Földieper palánta, nagygyümölcsű 100 db. 3 K.

Ligustrum vulg. (Fagyal) élősűvénynek 1000 darab . . . . . 20 korona.

Megrendelések ezen címre intézendők:
Faiskola és Kertészet Erdőbénye.

Kiadó lakás.
Tompá-utca 23. számú ház-ban, az Arvaházzal szemben, két szoba, konyha, fatartó, esetleg egy szoba, konyha és fatartó **május 1-étől kiadó.** Tudakozódhatni ugyanott.

3
igen jó karban levő
BILLIÁRD
eladó az Eperjesi Tár-sadalmi Egyletnél.
Értekezni lehet KOÓS ERNŐ egyleti pénztárosnál, Eperjes.

Eladó ház.
Kazinczy-utca 69. számú há-zam és telkem egészben vagy részben eladó. — Közvetítők díjaztatnak.
Bővebbet Budapest, IX. ker. Rákos-utca 1. szám.
Özv. Matolay Béláné.

Érettségizett egy évi gyakorlattal jegyzői irodá-ban azonnali belépés mel-lett alkalmazást keres. — **Komássy Károly** jegyző-gyakornok Erdőhorváti.

CZIMBALOM-RATKÁR.
SCHUNDA-féle szab. hirneves
= CZIMBALMOK =
állandó bizományi raktára
Sátoraljaujhely, Erzsébet királyné-utca 18. sz. alatt.
= Igen kedvező részletfizetési módzatok. =

„GONDVISELÉS” keresztény temetkezési vállalat Sátoraljaujhelyben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Sátoraljaujhelyben, Kazinczy-utca 5. sz. alatt, a Polgári Takarékpénztárral szemben, a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett

„Gondviselés” keresztény temetkezési vállalatot

létesítettem. — Elvállalok egyszerű és diszes kivitelű temetéseket úgy helyben mint vidéken, a legjutányosabb árban. Raktáron tartok nagy választékban **ércz-** és **fakoporsókat**, **élő-** és **művirág koszorúkat**, különféle **szemfedőket**, koszoru szallagokat és minden a temetkezéshez szükséges cikkeket.

A „Gondviselés” keresztény temetkezési vállalat elvállal: kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatalát; rendelkezik üveges és oszlopos gyászkoocsival, koszoru-kocsival és saját testőrökkel, szóval minden a temetéshez szükséges kellékekkel. — A vállalat főtörekvése leendő, hogy a gyászoló közönséget a legszolidabb árak mellett szolgálja ki.

Vidéki megbízásokat bármily csekély megrendeléseknél is lelkiismeretesen, pontosan teljesít
Kiváló tisztelettel

Sürgőnycim: Gondviselés Sátoraljaujhely.

a „GONDVISELÉS” keresztény temetkezési vállalat.

Államilag ólomzárolt

arankamentes lóheremag, tavaszi búkkönyvmag, tavaszi buza, kitünő fajárpa, zab, stb.

vetőmagvak

jutányos áron kaphatók

Reichard Mór és Fia cégnél

Sátoraljaujhelyben.

Wilhelm Henrik utóda

Nagy **BLUM GÉZA** Szőnyeg és
butorraktár. függöny áruház.

== SÁTORALJAUJHELY. ==

Teljes lakberendezések: ebédlő-, háló-, uri- és szalon-
szobáknak dió-, tölgy-, búkk-, mahagoni- és palisander fából készült butorokból.

Vas- és rézbutor.

== MŰVÉSZIES KIVITELŰ KERETES KÉPEK. ==

heti részletfizetésre.

GYERMEKKOCSIK

legujabb és legfinomabb kivitelben.

Torontáli, Szmiina, Tilim és hollandi szőnyegek
nagy raktára.

Csomózott szőnyegek készítését bármely színben és méretben elvállalok.

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK

nagy választékban.

Applikált store, bonne-femme, vittáge

Dupla ágyteritők.

Asztalos és kárpitos műhelyemben bármely e szakba vágó
munka készül.

Rajzok, tervek és költségvetéssel szivesen szolgálók.

Makulatura
papirok

olcsó áron kaphatók

kiadóhivatalunkban

NEIGE DE FLEURS

a legujabb tudományos alapon előállított

KÉZ- ÉS ARCKRÉM

a legkiválóbb hygienikus toilet-kenőcs.

Egy tubus 40 fill. Egy tégely 1 K. 60 f.

Mindenhol kapható.

North British And Mercantile Insurance Company

(Északangolországi és Kereskedelmi Biztosító-Társaság)

Alapított 1809. évben.

Van szerencsénk a t. cz. közönséget értesíteni, hogy Sátoraljaujhelyben **Főutca 8. szám alatt** Alexander Vilmos ur vezetésével egy

kerületi főügynökséget

létesítettünk.

A társaság legelőnyösebb föltételek mellett biztosít tűz (villámapás) ellen: épületeket, terményeket, gazdaságokat, árukészleteket, gyárakat, valamint betörés lopás, rablás és pénztári küldöttek kirablása ellen is.

A társaság vagyona 1912. év végén volt **683 millió** kor.

Biztosítások főlvetelére képviselőnket kívánságra szivesen küldjük.

Gutmann Zestvérek

kőszénbányái

BUDAPEST, V. Béla utca 6. sz.

Elsőrendű porosz darab-, kocka- és diószen szoba és konyha fűtésre.
**Osztrau-Dombraui darab-, kocka-, dió- és aknaszen gép- és kazán-
fűtési célokra.**

Osztraui mosott, finom- és durvaszemű kovácszen.

Drenkovai szén ipari célokra, saját gőzsűnkkel szállítva.

Osztrau-Dombraui pirszen öntőde és szívógáz-motor célokra.

Osztraui kőszénbrikett 3 kilogrammos daradokban, lokomobilok
és stabilgépek fűtéséhez.

Elsőrendű légszeszgyári pirszen (gázcoaksz) minden vasut- és
hajóállomásra szállítva.

Telefonszámok: I. 36-37, II. 36-38, III. 109-84, IV. 176-22.
V. 63-89.

Interurbon: „33”

Megjelen heten
szerdán és szor

Szerkesztőség és
sátoraljaujhely,

Telefon: 42.

Köziratokat nem

nyitlórben minden g

Az új s

Az esküdtsz
ziója és az új
ment tehát a f
igy ma már l
azokkal a hatás
ezek az új tör
politikai és ál
gyakorolni fog
berei általán és
leg nagy aggo
az új törvényel
elé.

Kétségtelen
mind a két törv
tékben korlátoz
jogoknak. A
azonban a ma
mében sehoh eg
ban sincsenek
ben. Maga az
szervezete bizo
a szabadságjog
jelenti, mert
cselekvés, a s
szabad rendel
költözködés, a
az embernek t
mégis ezek az
vényekkel kor
nek.

A szabadság
ségeitől megs
telenek túrni a
Általában tehát
mondani, hogy
lammak az a ren
lyel az eszmei
bizonyos tekin
élet szükségéhe
hozásilag korlát

Az állami
adja meg tehát
amely a szaba
lyozását irányít

Az a kérdés
állami életünkben
olyan tünetek,
küdtszék intézm
jognak újabb sz
ségessé tették.

Ha igazságos
be kell vallanu
két területen se
lenség merült
gosan követelté

Az esküdtsz
ben hibásan fu
a közhangulat
Nem is akarunk
perekre reámut
a szegedi Have
nek számos tá

S

Természe
igen tudit
Kapható mind